

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Επιμέλεια: Ηλιοπούλου Λυδία

29/11/2025

Διάρκεια: 3 ώρες

Κείμενο 1

Διαδίκτυο και μάθηση

Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το άρθρο των Ι. Κεκέ και Η. Μυλωνάκου 2001. «Διαδίκτυο και μάθηση: Οι στρατηγικές για την «πλοήγηση» και η διδακτική τους αξία» που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων» (διασκευή)

Το διαδίκτυο (Internet) αποτελεί ένα από τα νεότερα, δυναμικότερα, αλλά και πιο πολυδιάστατα αποκτήματα της εκπαιδευτικής εργαλειοθήκης. Θεωρείται σήμερα ένα μέσο πλοήγησης σε κάθε πληροφορία που αφορά τον μαθητή και τον εκπαιδευτικό και μάλιστα μ' ένα τρόπο διερευνητικό και σαφώς αντίθετο με τη μοναδική γνώση του σχολικού βιβλίου.

Μια σωρεία πλεονεκτημάτων χαρακτηρίζουν τα πολυμέσα, βάσει των οποίων μαθητές και εκπαιδευτικοί διευρύνουν την πληροφορία, την ανακαλούν, όποτε τη χρειαστούν και, κυρίως, μπορούν να την ανασύρουν από πολλές πηγές, με αποτέλεσμα να αναπτύσσεται η κριτική σκέψη, αντίποδας της αυθεντίας και της μοναδικότητας της γνώσης.

Συγκεκριμένα, το διαδίκτυο προσφέρει εναλλακτικές μορφές μάθησης, γιατί προβάλλει την εικονική πραγματικότητα, πιο δελεαστική από τη γραφή και την έντυπη εικόνα, επιτρέπει την εξερεύνηση της γνώσης και, τέλος, παρακινεί και στην τυχαία μάθηση μέσα από τα παράθυρα ή τις συναφείς ιστοσελίδες που «ανοίγει» ο ενδιαφερόμενος, για να ψάξει το αντικείμενο που διερευνά. Η έρευνα μάλιστα στους ταξιδιώτες του διαδικτύου καταλήγει στο ότι όσο γενικότερους στόχους θέτει κανείς αρχικά τόσο περισσότερους κόμβους και παράθυρα επισκέπτεται, προκειμένου ν' αποκτήσει μια ιδέα για το αντικείμενο που τον απασχολεί, και άρα τόσο περισσότερο ενημερώνεται για πολλά συναφή αντικείμενα.

Σε κάθε περίπτωση όμως τίθεται επιτακτικά το ζήτημα της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας των πηγών του διαδικτύου και κατά πόσο το περιβάλλον αυτό εγκυμονεί κινδύνους. Είναι λογικό μέσα σ' έναν απέραντο χάρτη πληροφοριών να εγκλείεται, πέρα από την επικοινωνιακή και τεχνολογική διάσταση, και η

εμπορική. Από την άλλη πλευρά, γνωρίζουμε ότι η γνώση δεν ήταν ποτέ ουδέτερη. Η ιδεολογία του φορέα της πάντα στιγματίζει τη γνώση, μπορεί να συνδέεται με συμφέροντα και να προάγει αυτό που η κάθε κυρίαρχη ομάδα ή τάξη θεωρεί «σωστό».

Σε αυτό το περιβάλλον προβάλλει ως ανάγκη να διαμορφώσουμε κατάλληλες στάσεις και συμπεριφορές, για να προφυλαχθούμε από κάθε είδους διαδικτυακή πληροφορία που δεν πληροί τα κριτήρια της ευπρέπειας και της έγκυρης καταχώρησης. Ειδικά οι μαθητές θα πρέπει, με την αρωγή και την υποστήριξη του εκπαιδευτικού συστήματος, να καλλιεργήσουν την ικανότητα να ξεχωρίζουν τη χρήσιμη από την άχρηστη ή την επιβλαβή γνώση (π.χ. ελέγχοντας τις πηγές και τους φορείς των πληροφοριών, κρίνοντας τυχόν επιχειρήματα που περιέχουν κ.λπ.). Τελικά, προστίθεται ένα νέο και ενδιαφέρον ζήτημα στην εκπαιδευτική διαδικασία: η ευθύνη των φορέων του εκπαιδευτικού συστήματος για τη λειτουργική σχέση της μάθησης με το συνεχώς εξελισσόμενο γνωστικό περιβάλλον του διαδικτύου.

Κείμενο 2

Ο καθρέφτης

Τραγούδι του Φοίβου Δεληβοριά (στίχοι, μουσική και ερμηνεία) στο Άλμπουμ «Καθρέφτης» του 2003.

Έχω μπροστά μου συνεχώς έναν καθρέφτη
που μ' εμποδίζει ότι είναι πίσω του να δω
δεν έχω δει ποτέ μου πιο μεγάλο ψεύτη
και το χειρότερο, είναι όμοιος εγώ...
Δείχνει πολύ καλός ενώ εγώ δεν είμαι,
δείχνει κακός ενώ δεν είμαι ούτε αυτό
'Όσοι μου λένε «φίλε όπως είσαι μείνε»
είναι όσοι χάψαν τον αντικατοπτρισμό

Έναν καθρέφτη συνεχώς έχω μπροστά μου
πάνω του πέφτει και ραγίζεται η καρδιά μου
πάνω του πέφτει και ραγίζεται η καρδιά μου,
έναν καθρέφτη συνεχώς έχω μπροστά μου...

Αντανακλά αυτά που θέλουν οι γυναίκες
κι έτσι τις πείθει ότι είμαι το άλλο τους μισό
μπροστά του γδύνονται του λεν γλυκές κουβέντες,
πίσω απ' το τζάμι εγώ ολομόναχος κοιτώ

Κάνει παιχνίδι ως και με τα πρότυπά μου
τις θείες φωνές που μου μιλούσανε παιδί
τις φέρνει απέναντί μου και στα κυβικά μου
πάω να τις φτάσω και τσουγκρίζω στο γυαλί

Έναν καθρέφτη συνεχώς έχω μπροστά μου
πάνω του πέφτει και ραγίζεται η καρδιά μου
πάνω του πέφτει και ραγίζεται η καρδιά μου,
έναν καθρέφτη συνεχώς έχω μπροστά μου...

Ξέρω πως όλοι πια πιστεύουν σε καθρέφτες
σε οθόνες σε φωτοτυπίες και προβολείς
μέχρι παιχνίδια έχουν βγάλει που οι παίκτες
ζουν σε μια γυάλα και τους βλέπουμε όλοι εμείς
Μα εγώ θα κάνω τον καθρέφτη μου κομμάτια
ξέρω ότι αυτό που κρύβει πίσω του είσαι εσύ
εσύ που ψάχνεις μες στα μαύρα σου τα μάτια
να καθρεφτίζεις μόνο εμένα στην ζωή

ΘΕΜΑ 1

1^ο υποερώτημα

Να συνοψίσεις σε 50-60 λέξεις τις δυνατότητες και τους κινδύνους που συνεπάγεται η εμπλοκή του διαδικτύου στην εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα

Να περιγράψεις με συντομία τον τρόπο με τον οποίο η δεύτερη παράγραφος συνδέεται, νοηματικά και γλωσσικά, με την τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1.

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα

Στην πέμπτη παράγραφο του Κειμένου 1 οι αρθρογράφοι χρησιμοποιούν α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο (5 μονάδες). Να εντοπίσετε δύο σημεία και να δηλώσετε τι επιτυγχάνεται με αυτή τη γλωσσική επιλογή σε επίπεδο ύφους λόγου και επικοινωνιακής αποτελεσματικότητας (10 μονάδες).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 2

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του Κειμένου 1 και τις δικές σας γνώσεις, να εκθέσεις τις απόψεις σου σχετικά με τον θετικό αντίκτυπο του διαδικτύου στην εκπαίδευση και τους ενδεχόμενους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την αλόγιστη χρήση του στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το κείμενό σου (350-400 λέξεις) να έχει τη μορφή άρθρου που θα δημοσιευθεί στο σχολικό περιοδικό.

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ 3

Να εντοπίσετε δύο εκφραστικά μέσα/ σχήματα λόγου στο Κείμενο 2 και να αναλύσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 4

Τι σχέση έχει αναπτύξει φωνή που ηχεί στο τραγούδι με τον καθρέφτη (μονάδες 10); Έχεις νιώσει εσύ ποτέ κάτι αντίστοιχο; (μονάδες 5) Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου και να την οργανώσεις σε 100- 150 λέξεις.

Μονάδες 15